

Τι χαμπέρια από την Πόλη; -Το κομψό τζαμί

/ Γενικά

Το τέμενος είναι χτισμένο σε 2 επίπεδα και αυτό προκαλεί μεγαλύτερη αίσθηση μεγαλοπρέπειας στον επισκέπτη που εισέρχεται από την κεντρική πύλη

Ένα διαδικτυακό ταξίδι που σας μεταφέρει τα Χαμπέρια μου από την Πόλη. Περίπατοι, εξερευνήσεις, προσκυνήματα, γεύσεις, άνθρωποι, θρύλοι, μνημεία, μυστικά. Μια διαρκής περιπλάνηση και επαφή με όλες τις πτυχές της μοναδικής Πόλης.

Το κομψό τζαμί

Η Πόλη είναι γεμάτη από ιστορικά τεμένη του οθωμανικού παρελθόντος, τα οποία βρίσκονται διασπάρτα σε όλα τα μήκη και τα πλάτη της. Ορισμένα από αυτά είναι πασίγνωστα και εντυπωσιακά, άλλα ασήμαντα και ταπεινά ενώ μερικά έχουν σχεδόν εγκαταλειφθεί. Υπάρχει και μία ακόμη κατηγορία τζαμιών που εντυπωσιάζουν με την μεγαλοπρέπεια και την ομορφιά τους μα παράλληλα βρίσκονται μακριά από τα βλέμματα και τις προτιμήσεις πιστών και επισκεπτών. Τα τεμένη που με έχουν μαγέψει περισσότερο με την ομορφιά και την κομψότητά τους είναι το Kılıç Ali Paşa, το Şehzade και το Hekimoğlu Ali Paşa. Στην κατηγορία των αγαπημένων μου τεμένων ανήκει όμως και το Sokullu Mehmet Paşa Camii και τούτη την φορά αποφάσισα να μοιραστώ μαζί σας εικόνες από τις συχνές επισκέψεις μου εκεί.

Το τέμενος είναι χτισμένο σε 2 επίπεδα και αυτό προκαλεί μεγαλύτερη αίσθηση

μεγαλοπρέπειας στον επισκέπτη που εισέρχεται από την κεντρική πύλη
Υπάρχουν 3 πύλες στο κιουλιγιέ, με την βόρεια να θυμίζει είσοδο κάστρου, την νότια να είναι παντελώς ταπεινή και την κεντρική πύλη να είναι η μεγαλύτερη και επειδή το τέμενος είναι χτισμένο σε 2 επίπεδα, η είσοδος από εκεί αυξάνει την αίσθηση μεγαλοπρέπειας του τεμένους. Το πρώτο πράγμα που συναντά η ματιά είναι οι τρουλίσκοι του τεμένους και η κρήνη του αιθρίου και έπειτα ακολουθεί ο κεντρικός τρούλος του ναού. Όλα δείχνουν να είναι δομημένα με σαφήνεια και απόλυτη συμμετρία αφού εξάλλου αυτό είναι βασικό αρχιτεκτονικό χαρακτηριστικό των τεμένων εκείνης της περιόδου.

Είναι δημιούργημα του μέγιστου Μιμάρ Σινάν και η κατασκευή του ξεκίνησε το 1571 για να ολοκληρωθεί μόλις ένα χρόνο αργότερα, γεγονός αρκετά εντυπωσιακό. Παρ'όλα αυτά διατήρησε τα χαρακτηριστικά ενός külliye, με την κρήνη, το χώρο ιεροδιδασκαλείου, τον τουρμπέ, τον χώρο εστίασης και άλλες τέτοιες υπηρεσίες. Εξάλλου τα συγκροτήματα των τεμένων αποτελούσαν την καρδιά του κάθε οθωμανικού μαχαλά, προσδίδοντάς του ταυτότητα και προσφέροντας κάθε λογής υπηρεσίες στους κατοίκους του.

Τι χαμπέρια από την Πόλη;

Ο μεντρεσές λειτουργεί ακόμα με δεκάδες παιδιά

Μνήματα στην ανατολική πλευρά

Πτέρυγα με μαγειρείο που όμως στην εποχή μας δεν προσφέρει υπηρεσίες

Το επίσημο όνομα του τεμένους ανήκει στην πριγκίπισσα Εσμαχάν, εγγονή του σουλτάνου Σουλειμάν, αλλά πλέον είναι γνωστό με το όνομα του συζήγου της Σοκουλού Μεχμέτ, ο οποίος από το -απάνθρωπο- παιδομάζωμα έφτασε ως την κορυφή αφού υπήρξε ένας από τους ισχυρότερους Βεζύρηδες της οθωμανικής εποχής.

Τι χαμψιέρα από την Πόλη

Βάση κίονα ανάμεσα στους οθωμανικούς τάφους μου κίνησε την περιέργεια αλλά και προιδέασε για την συνέχεια

Τι χαμψιέρα από την Πόλη

Κλασσικός μουσουλμανικός διάκοσμος και

*σταλακτίτες να αιωρούνται επιβλητικά πάνω
από την είσοδο, προσφέροντας αρμονική
εναλλαγή στις επιφάνειες αλλά και κομψότητα*

Στο εσωτερικό του τεμένους παρουσιάζονται τα ίδια χαρακτηριστικά που προκαλούν αίσθηση και εξωτερικά. Απόλυτη σαφήνεια, συμμετρία και δίχως καμμία διάσταση να κυριαρχεί επί της άλλης. Τα σαφή όρια δημιουργούν συναισθήματα ηρεμίας και αφήνουν την ματιά να αιωρηθεί στον χώρο και να θαυμάσει την απλοική κομψότητα που είναι παντού έκδηλη. Και καθώς το βλέμμα κατευθύνεται προς τα πάνω, είχα την χαρά να παρατηρήσω την μοναδική παρουσία των *çini* που όμοιά τους δεν υπάρχει σε κανένα άλλο τέμενος της Πόλης.

Τι χαριεργα από την Πόλη

Ενώ υπάρχουν πολλά που μπορεί κανείς να θαυμάσει. Τα τσινιά του kible αποσπούν την μεγαλύτερη προσοχή

Τι χαμπερια από την Πόλη;

Τσινιά, σταλακτοειδή κιονόκρανα,
αραβουργήματα, πλέγματα, υαλοφράγματα και
επιγραφές. Οι κλασικότερες διακοσμητικές
εκφράσεις ενός τεμένους σε μια φωτογραφία

Τι χαμπερία από την Πόλη;

Χαρακτηριστικός διάκοσμος με έμφαση στην γεωμετρική συμμετρία

Τι χαμπερία από την Πόλη;

Υαλοφράγματα υψηλής ποιότητας

Τα πολύ υψηλής ποιότητας τσινιά καλύπτουν εντυπωσιακά ολόκληρο το κιμπλέ, τις τριγωνικές μεβράνες περιμετρικά του τρούλου καθώς και το άνω μέρος του μιμπέρ. Η λάμψη τους «φωτίζει» τον ναό και προκαλεί θαυμασμό αφού τα οθωμανικά πλακάκια είναι χειροποίητα, τοποθετημένα ένα προς ένα στο κατάλληλο σημείο και όπως στα βυζαντινά ψηφιδωτά έτσι και εδώ κάθε τεμάχιο είναι μοναδικό κομμάτι της διακοσμητικής σύνθεσης.

Όπως το έχει πράξει σε αρκετά τεμένη, ο ιδιοφυής Μιμάρ Σινάν τοποθέτησε άδεια δοχεία περιμετρικά του τρούλου, ενισχύοντας με αυτόν τον τρόπο ακόμα περισσότερο την ακουστική του ναού.

Δημιούργημα εξαιρετικής ομορφιάς, κομψότητας, με άψογη ακουστική λόγω των δοχείων της οροφής

Τι χαμπέρια από την Πόλη;

...που μόνο δημιουργοί όπως ο Μιμάρ Σινάν μπορούσαν να συλλάβουν και να εκτελέσουν σε διάστημα μόνο ενός έτους

Τι χαμπέρια από την Πόλη;

Τα ζινι γύρω από το mihrab εναλλάσσονται

ανάμεσα σε φυτομορφικό και γεωμετρικό
σηματισμό και υψηλότερα με την μορφή
καλλιγραφιών αφού αυτές δεν επιτρέπεται να
βρίσκονται ποτέ χαμηλότερα από το ύψος του
ανθρώπου

Τι χαμπέρια από την Πόλη;

Ακόμα και ο τρούλος του άμβωνα κοσμείται
απ'τα πανέμορφα τσιινιά

Η ραχοκοκκαλιά του τεμένους είναι τα έξι περιμετρικά στηρίγματα που προσφέρουν μεγαλύτερη ευρυχωρία, εξοικονομούν χώρο, εξυπηρετώντας παράλληλα την λειτουργικότητα της ομαδικής προσευχής αφού όλοι πρέπει να συγχρονίζονται με τις κινήσεις του ιμάμη.

Τι χαμπερια από την Πόλη;

Ευρυχωρία, άπλετος φωτισμός και κομψότητα

Γνώριζα από πριν πως το τέμενος κατασκευάστηκε στην θέση βυζαντινού ναού και η πληροφορία αυτή φαίνεται να ισχύει αφού στον περίγυρο του τζαμιού υπάρχουν κάμποσες βάσεις κιόνων, «μαρτυρίες» για έμπειρες και παρατηρητικές ματιές. Όπως σε όλα τα τζαμιά, έτσι και εδώ όλη η επιφάνεια στο εσωτερικό του τεμένους είναι σκεπασμένη με χαλί μα σε ένα συγκεκριμένο σημείο το δάπεδο παραμένει ακάλυπτο, φανερώνοντας κάτι διαφορετικό και ιδιαίτερο. Εκεί υπάρχει ένα αλλοιώτικο δάπεδο που δείχνει να είναι παμπάλαιο και ανάμεσα στα γεωμετρικά σχήματα που υπάρχουν, διαγράφονται ολοκάθαρα τρεις Σταυροί. Είναι άραγε τμήμα του δαπέδου από τον άγνωστο βυζαντινό ναό ή απλά η φαντασία μου πλάθει τις δικές της εκδοχές; Θέλω να πιστεύω ότι είχα την τύχη να αντικρίσω το μοναδικό απομεινάρι της εκκλησίας που κάποτε έστεκε εδώ.

Τι χαμπίρια από την Πόλη;

Τρεις Σταυροί στο μοναδικό ακάλυπτο σημείο του δαπέδου και μόλις άρχισα πάλι να ονειροπολώ

Πόσες ιδιαιτερότητες μπορούν να υπάρχουν σε ένα τέμενος; Το Σοκουλού Μεχμέτ Πασά φανερώνει πολλές και καθεμιά μοιάζει να είναι πιο ξεχωριστή από την άλλη. Σχεδόν 500 χρόνια στέκει εδώ μα ακόμα δεν έχει χάσει τίποτα από την ομορφιά του. Καθόλου περίεργο λοιπόν όταν κάθε φορά που θα βρεθώ να περνώ από εδώ, θα αφιερώσω μια μικρή στάση για να απολαύσω ένα από τα κομψότερα τζαμιά της Πόλης.

Πηγή: tixamperiaapothnpolh2.blogspot.ch